

Sesida dals

25 d'october 2022

Communitgà ils

28 d'october 2022

Protocol nr.

816/2022

Dumonda Roffler

concernent la creschientscha da la populaziun da tschess cularins

Resposta da la Regenza

Ils tschess cularins èn magliacadavers spezialisads che san prender ora fitg bain il dadens dals cadavers. Fitg darar attatgan ils tschess cularins animals vivs. Pertutgads da talas attatgas èn en la gronda part dals cas animals giuvens e debels.

Tar la dumonda 1: Dapi onns persequitescha l'Uffizi da chatscha e pestga durant ils mais da stad l'immigraziun dals tschess cularins che na cuan betg. El documentescha ed analysescha l'immigraziun e las attatgas respectivas sin ils animals da niz. Las datas registrescha el en il sistem d'annunzia da la Staziun ornitologica svizra Sempach (ornitho.ch). Dapi stgars 20 onns vegnan observads regularmain tschess cularins en il Grischun. L'onn 2022 han ins vis per l'emprima giada grondas gruppas da fin 70 utschels. Questas gruppas èn sguladas durant il temp d'alpegiada en ils differents territoris, nua che lufs avevan stgarpà avant animals (Val Cristallina, Scharboda, Stutzalp, Val Curciosa, Val Calfeisen, Claustra e.u.v.). Tge influenza che quai ha en l'avegnir sin la tegnida d'animals da niz ed en spezial sin la pasculaziun natirala, sche la populaziun da tschess cularins s'augmenta, n'è actualmain betg previsibel. La Regenza observa cun l'attenziun duida l'ulteriur svilup.

Tar la dumonda 2: Popolaziuns da tschess cularins datti en las Alps Occidentals da la Frantscha, en las Cevennas ed en il Massiv Central. Là è il dumbler da tschess cularins s'augmentà fermamain durant ils ultims 30 onns. Il motiv per quai èn er ils programs da colonisaziun en ils parcs naziunals. En Frantscha sa preschenta il svilup da la populaziun sco suonda: 350 pèrs che cuan (pc.) l'onn 2000, 450 pc. l'onn 2006 e 640 pc. l'onn 2020. Perquai ch'ils tschess cularins na cuan betg en Svizra

respectivamain en las Alps Centralas, n'èn sa domiciliadas naginas populaziuns tar nus. Ils tschess cularins che n'han anc betg cuntanschì la madirezza sexuala sa gruppeschan dentant (er cun giuvens tschess dal chapitsch) e sgolan en gruppas tras ina gronda part da las Alps. Fin ussa enconuschevan ins talas immigraziuns da stad en l'Europa Centrala quasi mo en las Alps da Salzburg, nua ch'ils utschels derivan da la populaziun dal Balcan. Pervia da l'augment da las populaziuns en Frantscha s'augmenta er il dumber dals individis che sgolan en Svizra. Ins sto supponer ch'il dumber da pèrs che cuan en Frantscha e las gruppas dals tschess cularins che na cuan betg en Svizra ed en il Grischun s'augmentan vinavant.

Tar la dumonda 3: Damai ch'i sa tracta d'ina spezia d'animals protegida, n'ha il chantun nagina pussaivladad da regular quests dumbers. Sch'ins avess d'observar attatgas sin animals da niz vivs, èsi previs d'applitgar mesiras da spaventar ils tschess cularins.

Tar la dumonda 4: Ensemen cun il tschess dal chapitsch, ch'ins observa pli darar, cumplettescha il tschess cularin la cuminanza dals utschels magliacadavers da las Alps. Questa cuminanza cumpigliava fin ussa: l'evla, il milan cotschen ed il milan stgir, il corv grond, il corv nair, il curnagl ed il tschess barbet. Cunquai che mintga spezia occupa sia nischa ecologica e perquai ch'il tschess cularin dovra ina gronda purschida da cadavers d'animals, vegnan l'immigraziun e las situaziuns da concorrenza ad esser limitadas. Il tschess barbet che cua en il Grischun na vegn er betg disturbà tras la preschientscha pli gronda dal tschess cularin, perquai ch'il tschess barbet è sa spezialisà sin magliar l'ossa, quai ch'è l'ultima part dal cadaver che vegn utilisada.

En num da la Regenza

Il president:

Marcus Caduff

Il chancelier:

Daniel Spadin